

ANALÝZA

29. 10. 2015

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní srovnání vybraných indikátorů trhu práce v rámci zemí EU28. Česká republika patří mezi země s nejvyšší zaměstnaností ve věku 20-64let. Ve 2. čtvrtletí roku 2015 byla ve skupině mužů v tomto věku v naší republice vůbec nejvyšší v rámci unie. Tomu odpovídá i skutečnost, že naopak míra nezaměstnanosti v produktivním věku je v ČR druhá nejnižší.

Míra zaměstnanosti ve věku 20-64 let je v České republice sedmá nejvyšší v EU

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti v tomto věku 75%. Ve 2. čtvrtletí 2015 v zemích EU28 dosahovala téměř 70 procent. Míra zaměstnanosti mužů (75,6 %) stále převyšovala míru zaměstnanosti žen (64,3 %) o 11,3 procentních bodů. Ve 2. čtvrtletí 2015 míra zaměstnanosti členských zemí EU oproti 1. čtvrtletí vzrostla o 0,8 p. b. Výrazně se také meziročně zvýšila zaměstnanost o 0,7 p. b. Byla tak nejvyšší od ekonomické krize roku 2008/2009.

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším potvrzuje, že si vysokou míru zaměstnanosti stále udržují zejména severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míru zaměstnanosti dlouhodobě dosahuje Švédsko (80,6 %), ve kterém je nejvyšší i míra zaměstnanosti žen. Naopak nejnižší míra zaměstnanosti je v Řecku (ve 2. čtvrtletí 2015 pouze 55,1%), ve kterém je dokonce míra zaměstnanosti žen hluboko pod 50 procenty.

Ve 2. čtvrtletí 2015 cílovou úroveň 75 % již překonalo celkem šest států (Švédsko, Německo, Spojené království, Dánsko, Nizozemsko a Estonsko). České republice v těsném závěsu k tomuto cíli chybělo pouze 0,2 procentního bodu. Na druhé straně je míra zaměstnanosti dosud velmi nízká v jižních státech unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Itálie, Chorvatska, Španělska, Bulharska a Rumunska, kde nepracuje více než třetina populace v produktivním věku.

Ve všech členských zemích je míra zaměstnanosti mužů vyšší než míra zaměstnanosti žen (v průměru za 2. čtvrtletí u mužů 75,6%, u žen 64,3). Vůbec nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla ve 2. čtvrtletí letošního roku v České republice (83,0%). Míra zaměstnanosti žen v ČR sice dosáhla více než 66%, ale u nás je stále rozdíl mezi muži a ženami v této míře jeden z nejvyšších v EU.

Mezi čtvrtletími vzrostla míra zaměstnanosti téměř ve všech zemích EU28. Z meziročního hlediska pak čtyři státy zaznamenaly meziroční snížení míry zaměstnanosti (Finsko, Belgie, Rakousko a Lucembursko). Za pozitivní lze považovat skutečnost, že nejvyšší meziroční nárůst zaměstnanosti je zřetelný také v zemích, ve kterých je zatím zaměstnanost nízká.

Ve 2. čtvrtletí 2015 se Česká republika řadila na sedmé místo mezi zeměmi EU28. Míra zaměstnanosti byla v ČR (74,8 %) a převyšovala průměr EU28 o 4,9 procentního bodu. Ze

ANALÝZA

sousedních států mělo ve druhém čtvrtletí 2015 vyšší míru zaměstnanosti než Česká republika pouze Německo (77,7 %). V Rakousku, Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší. V Rakousku byla nižší o 0,6 procentního bodu než u nás, na Slovensku a v Polsku dokonce o 7 procentních bodů.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 2.Q 2015 - 2.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	80,6	82,6	78,5	0,4	0,2	0,6
Německo	77,7	81,7	73,7	0,0	-0,4	0,4
Spojené království	76,5	82,0	71,1	0,4	0,2	0,6
Dánsko	76,4	80,2	72,5	0,5	0,5	0,4
Nizozemsko	76,3	81,8	70,9	1,0	0,9	1,4
Estonsko	76,2	80,2	72,3	1,4	1,2	1,5
Česká republika	74,8	83,0	66,4	1,5	0,9	2,1
Rakousko	74,2	78,4	70,0	-0,4	-0,2	-0,6
Litva	73,2	74,0	72,4	1,9	1,8	1,9
Finsko	73,2	74,4	72,1	-0,8	-0,5	-1,0
Lotyšsko	72,6	74,6	70,7	1,5	1,9	1,1
Lucembursko	71,9	77,4	66,3	-0,3	-1,7	1,2
EU28	69,9	75,6	64,3	0,7	0,7	0,8
Francie	69,8	73,5	66,2	0,2	0,0	0,2
Portugalsko	69,5	72,6	66,7	1,8	1,1	2,6
Slovensko	69,4	73,4	65,1	1,0	1,3	0,5
Maďarsko	68,7	75,7	62,0	2,4	2,7	2,2
Kypr	68,7	72,7	65,1	0,9	1,0	0,8
Irsko	68,6	75,0	62,4	1,9	2,5	1,4
Malta	67,9	81,0	54,3	1,4	0,8	2,0
Slovensko	67,5	75,0	59,9	1,8	2,1	1,5
Polsko	67,4	74,1	60,7	1,3	0,8	1,7
Belgie	66,7	70,9	62,6	-0,7	-0,7	-0,6
Rumunsko	66,6	75,2	58,0	0,6	1,0	0,3
Bulharsko	66,6	69,8	63,4	1,6	1,8	1,5
Španělsko	62,0	67,5	56,4	2,1	2,6	1,6
Chorvatsko	60,9	65,1	56,8	1,5	0,5	2,6
Itálie	60,6	70,5	50,9	0,7	0,7	0,6
Řecko	55,1	64,0	46,4	1,8	1,3	2,2

Zdroj: Eurostat

Nezaměstnanost ve věku 15-64 let je v naší republice jedna z nejnižších

S vyšší zaměstnaností pochopitelně klesla i míra nezaměstnanosti, a to téměř ve všech členských zemích EU. Průměrně míra nezaměstnanosti za státy EU28 ve 2. čtvrtletí činila 9,6 %. V Německu byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší, dosahovala 4,8 %. Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti, se kterou se ve

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

2. čtvrtletí zařadila za Německo hned na druhé místo. Ve 2. čtvrtletí 2015 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR 5,0 %, tj. o 4,6 p. b. nižší než průměr EU. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se dále zařadilo Lucembursko, Malta a Spojené království. V porovnání se sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (11,3 %) a také v Polsku byla vyšší (7,5 %). V Rakousku zaznamenali míru nezaměstnanosti u 15-64letých osob 5,9 %.

Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 2.Q 2015 - 2.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Německo	4,8	5,2	4,3	-0,2	-0,2	-0,2
Česká republika	5,0	4,2	6,0	-1,1	-0,9	-1,5
Lucembursko	5,4	4,9	6,1	0,4	0,3	0,5
Malta	5,5	5,6	5,3	-0,4	-0,5	-0,2
Spojené království	5,6	5,8	5,3	-0,7	-0,7	-0,7
Rakousko	5,9	6,3	5,4	0,4	0,4	0,3
Dánsko	6,2	6,0	6,3	-0,2	-0,1	-0,6
Estonsko	6,6	6,7	6,6	-0,6	-1,1	0,2
Maďarsko	6,9	6,7	7,1	-1,2	-1,3	-1,2
Rumunsko	7,0	7,8	5,8	0,0	0,2	-0,4
Nizozemsko	7,0	6,7	7,3	-0,6	-0,6	-0,6
Polsko	7,5	7,5	7,6	-1,7	-1,3	-2,2
Belgie	8,4	9,4	7,2	0,1	0,3	-0,1
Švédsko	8,5	8,6	8,4	-0,4	-0,6	-0,1
Slovensko	9,3	8,4	10,4	-0,2	-0,2	-0,1
Litva	9,6	11,0	8,2	-1,8	-2,4	-1,3
EU28	9,6	9,6	9,6	-0,7	-0,7	-0,7
Lotyšsko	9,9	11,7	8,2	-0,9	-0,7	-1,1
Irsko	10,0	11,4	8,3	-2,1	-2,6	-1,5
Bulharsko	10,0	11,0	8,8	-1,5	-1,6	-1,3
Francie	10,1	10,7	9,5	0,2	0,5	-0,1
Finsko	10,9	11,5	10,3	1,1	0,9	1,3
Slovensko	11,3	10,1	12,8	-1,9	-2,9	-0,7
Itálie	12,3	11,9	13,0	-0,1	0,2	-0,4
Portugalsko	12,4	12,6	12,2	-2,1	-1,7	-2,6
Kypr	14,9	15,3	14,5	-0,8	-2,0	0,5
Chorvatsko	15,8	15,7	15,9	-0,9	0,3	-2,4
Španělsko	22,5	21,1	24,1	-2,1	-2,7	-1,4
Řecko	24,8	21,7	28,6	-2,0	-2,0	-2,0

Zdroj: Eurostat

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (zejména Řecko a Španělsko) se umístily zároveň

ANALÝZA

na předních místech žebříčků zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Jejich míra nezaměstnanosti se mezi čtvrtletími i meziročně sice snížila, ale i tak je vysoká a lze konstatovat, že u Řecka a Španělska z osob ve věku 15-64 let, které by chtěly pracovat, byla téměř čtvrtina nezaměstnaná.

Nezaměstnanost mladých ve věku 15-24 let je v některých zemích jižní Evropy vysoká

Míra nezaměstnanosti mladých je obecně vyšší. Míra nezaměstnanosti mladých lidí ve věku 15 až 24 let je většinou dvojnásobně vyšší než míra nezaměstnaných v produktivním věku. Mírně vyšší je nezaměstnanost mužů než žen. Situaci v nejmladších skupinách produktivního věku ovlivňuje do značné míry skutečnost, že podstatná část mladých není zatím aktivní na trhu práce a připravuje se ve školách na výkon budoucího povolání. Z dostupných údajů vyplývá, že největší nezaměstnanost mladých lidí měli v Řecku (49,5 %) a Španělsku (49,2 %). První příčka s nejnižší nezaměstnaností mladých patřila Německu se 7,0 %. Česká republika dosáhla ve 2. čtvrtletí 2015 míry nezaměstnanosti 15-24letých 12,0 %, to je o více než 8 p. b. méně než průměr EU28.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-24letých v členských zemích EU (v %)

Země	2. čtvrtletí 2015		
	celkem	muži	ženy
Německo	7,0	8,3	5,7
Dánsko	9,7	10,3	9,1
Rakousko	10,2	10,6	9,7
Nizozemsko	11,0	11,0	10,9
Estonsko	11,2	:	:
Česká republika	12,0	10,7	13,9
Lucembursko	12,3	:	:
Malta	13,4	14,5	:
Spojené království	15,0	16,9	13,0
Lotyšsko	15,2	18,6	10,6
Slovinsko	15,5	18,7	11,8
Litva	16,7	16,3	17,2
Maďarsko	17,8	19,1	16,2
Polsko	19,8	20,4	18,9
Rumunsko	20,4	20,1	20,9
EU28	20,4	21,3	19,3
Belgie	20,4	23,8	16,0
Bulharsko	21,9	21,5	22,7
Irsko	22,4	24,1	20,3
Francie	23,0	23,3	22,6
Švédsko	25,2	26,0	24,5
Slovensko	25,3	24,9	26,0
Finsko	29,0	32,6	25,5
Portugalsko	29,8	28,1	31,7
Kypr	31,7	35,3	28,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Chorvatsko	39,9	38,9	41,4
Itálie	41,1	39,8	43,0
Španělsko	49,2	50,0	48,3
Řecko	49,5	45,4	54,1

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle se v ČR pohybuje na úrovni průměru EU

Při všeobecném poklesu nezaměstnanosti se další strukturální ukazatel Eurostatu - podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti - v průměru za EU28 meziročně snížil o 0,7 p. b. na 49,4 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně naopak zvýšil, a to o 3,6 procentních bodů. Zvýšení tohoto podílu je však v podstatné míře kompenzováno velkým snížením celkové nezaměstnanosti. Patříme mezi země, kde je sledovaný ukazatel dlouhodobě pod úrovní EU28 (rozdíl 2,5 p. b.). Dlouhodobá nezaměstnanost je velkým problémem zejména v Řecku a na Slovensku. Nejnižší podíl nezaměstnaných je naopak v severských státech, které se vyznačují nízkou celkovou nezaměstnaností.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	2. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 2.Q 2015 - 2.Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	73,1	72,2	73,9	-1,2	-1,2	-1,3
Slovensko	68,4	69,0	67,9	-3,2	-6,0	0,3
Bulharsko	63,2	64,4	61,3	5,1	5,7	3,9
Chorvatsko	62,8	62,8	62,8	4,8	7,2	2,4
Itálie	60,3	60,2	60,5	-2,2	-1,3	-3,2
Portugalsko	58,0	58,6	57,2	-4,3	-4,5	-4,4
Irsko	57,4	63,1	48,1	-1,2	-1,3	-0,6
Španělsko	52,5	51,6	53,4	-0,3	-0,2	-0,4
Belgie	52,1	53,8	49,5	1,8	2,3	0,9
Slovinsko	51,5	48,5	54,5	-5,6	-13,4	2,0
EU28	49,4	49,8	48,8	-0,7	-0,8	-0,7
Česká republika	46,9	48,4	45,7	3,6	3,8	3,5
Kypr	46,6	49,6	43,3	-3,4	0,9	-8,4
Maďarsko	45,9	47,9	43,7	-1,7	-0,2	-3,4
Litva	45,5	45,3	45,7	1,3	3,0	-1,2
Německo	45,5	47,1	43,4	-0,3	-1,4	1,4
Malta	45,2	59,5	:	-1,2	2,2	:
Francie	45,2	46,3	43,9	-0,2	-0,6	0,2
Nizozemsko	44,9	48,0	41,7	5,3	9,5	0,9
Estonsko	44,1	39,7	48,8	-7,5	-12,1	-2,4
Rumunsko	43,7	44,3	42,5	1,1	0,9	1,2
Lotyšsko	43,1	45,7	39,4	3,0	3,2	2,6
Polsko	40,8	40,2	41,6	-2,1	-3,2	-0,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Spojené království	32,0	36,0	27,1	-4,7	-5,5	-3,7
Lucembursko	31,9	30,9	32,8	-1,8	:	-5,6
Rakousko	29,2	30,6	27,4	0,9	1,3	0,3
Dánsko	27,3	28,7	25,9	4,2	5,7	2,6
Finsko	20,5	22,7	17,9	1,2	1,1	1,4
Švédsko	19,8	21,7	17,7	2,1	3,2	1,0

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Ilona Nováková

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 054 380

E-mail: ilona.novakova@czso.cz